
Selma jubilerar både 2008 och 2009!

Ar 2008 är det 150 år sedan Selma Lagerlöfs födelse 20 november 1858.

Året därpå 2009 är det 100 år sedan hon som första kvinna tilldelades Nobelpriset i litteratur.

Just nu pågår planeringen för att fira och uppmärksamma vår stora författarinna både i Sverige, Norden och internationellt. Mårbacka stiftelsen, Stiftelsen Selma Lagerlöfs litteraturpris och Selma Lagerlöf-sällskapet samverkar runt jubileerna. Kungliga biblioteket kommer 2008 att skapa en utställning kring Selma Lagerlöf. Det är tänkt att en komprimerad version av den ska kunna användas runt om i landet och vara en stomme för att bygga på med lokala vinklingar. I Värmland, Dalarna och i Skåne, där hon själv bodde längre perioder, finns redan grupper, men en uppbyggnad av kontaktnät över hela landet pågår. Bibliotek och folkhögskolor kommer att kontaktas och där kan alla typer av arrangemang tänkas.

Selma Lagerlöfs 'gender trouble' – osynligt i litteraturhistorieskrivningen

Sekelskiftet 1900 var en tid av identitetskriser på flera nivåer. Samhälleliga förändringar ledde till omförhandlingar av nationella identiteter, gruppidentiteter och individuella identiteter. Hundra år senare upplever vi förändringar som utmanar tidigare dominerande identitetskonstruktioner.

I Europa står t.ex. framväxten av en gemensam europeisk identitet mot tendenser till förnyelse av nationella identiteter. På en annan nivå sker en globalisering. Om den innebär fler världsmedborgare eller en ytterligare ökad skillnad mellan människor, mellan rika och fattiga o.s.v., går knappast att förutse.

Kring 1900 var litteraturen huvudmediet när identitetskonstruktioner omprövades och förnyades. Fiktionens betydelse är lika stor idag trots att de medier som är bärare av olika budskap blivit fler. En förhoppning och målsättning är att inom en snar framtid samla forskare kring en kritisk reflektion om det identitetsskapande som pågick i litteraturen kring 1900.

En händelse som sammanfaller med hundraårsminnet av Selma Lagerlöfs Nobelpris och som kan tänkas utgöra en ram för en internationell konferens är att Sverige är ordförandeland i EU under hösten 2009 och att det inom EU

pågår diskussioner om ”Litteratur för Europa”. Undertecknad kommer att delta i en EU-konferens våren 2007 och kommer där att lyfta fram behovet av ett nytt sätt att skriva litteraturhistoria – att kontextualisera den stora betydelse fiktionen har haft och fortfarande har när det gäller identitetsskapande. Reflektioner kring identitet och litteratur/berättande går på ett unikt sätt att problematisera utifrån Selma Lagerlöfs författarskap.

Selma Lagerlöf skapade nya symboler för det nationella projekt som blev det svenska folkhemmet. Men ideologisk hade Selma Lagerlöfs nationella författarskap en vidare förankring i den tidiga kvinnorörelsens internationella idéer om samhället som det goda hemmet.

Selma Lagerlöf har fått en plats i litteraturhistorieskrivningen som en ’stjärna utan stjärnbild’. En bristande kontextualisering i förhållande till marginaliserade identitetspositioner har minskat både komplexiteten och sprängkraften då författarskapet tolkats inom dominerande förståelseramar.

Du som vill få kontinuerlig information om vad som händer, och kanske själv vara med och hjälpa till, är välkommen att gå med i *Selma Lagerlöf-sällskapet*. Sätt in 160 kr på pg 268 850-5. Söndagen den 12 augusti 2007 har föreningen årsmöte. Det äger rum i Sunne samtidigt som det där pågår en kulturvecka med mängder med aktiviteter.

Mer om detta kan du läsa på www.selmalagerlof.org.

Lisbeth Stenberg